

Június - Az áldás, Szent István hava

"Ég a napmelegtől a kopár szík sarja, tikkadt szöcskenyájak legelésznek rajta. Nincs egy árva fűszál a tors közt kelőben. Nincs tenyérnyi zöld hely nagy határ mezőben." (**Arany János: Toldi**)

Fotó: Koncz - Bisztricz Tamás

Az élő örökség – Az évkör hónapról-hónapra Június: Szent István hava

"Csengő-bongó versikével hát köszöntsük a nyarat, amely eljött, amely itt van, utcáinkban, házainkban. S most már végre itt marad." (**Tóth Árpád**)

A leghosszabb nappal végérvényesen itt a nyár, amikor minden eleven. Az Úrnapja ünnepén a falu utcáit feldíszítik a körmenetre, az elsőáldozó lányok virágszirmot szórnak az úton. Ha Medárd napján esik, akkor negyven napig esni fog. 24-én Szent Iván emléknapja, a nyári napforduló ideje, amire koszorúkat fonnak, éjjel regös énekek szólnak. A párok átugorják a tüzeket, hogy kívánságaik teljesüljenek, majd felgyullad a nagy tűzkerék is, ami a napot szimbolizálja.

Az élő örökség sorozat 7. része a linken megtekinthető: https://tinyurl.com/ycx7f2yp

Pipacsoktól vöröslik a táj

Nincsen nyár pipacs nélkül. A többnyire májustól egészen augusztusig az utak szélén, parlagokon virágzó lángvörös vadvirág látványa sokakat ámulatba ejt. A nyár buja hírnökéhez, az emlékezés virágához számos szimbolika kötődik. Mindenkinek mást idéz szépsége. A csábító gyomnövény, a gabonatáblák dísze eszünkbe jutattja a tűz, a lobbanékonyság, a termékenység, az elmúlás képét. A pipacs, melynek tipikus gyomtársa a kék búzavirág, gyakorta bukkan fel mesékben, versekben is.

"Pipacsok úsznak tengernyi földön, törékeny szirmukat fújja a szél. Titkokat súgnak, dalt énekelnek, a nap örömére táncol a rét." (**Gyurkovics Margit, Pipacsok**)

Fotó: Szabó Ilona

A pünkösd a keresztény egyház egyik fő ünnepe, mely a Húsvétot követő ötvenedik napon kezdődik. (Elnevezése a görög pentekosztész 'ötvenedik' szóból származik.) A keresztény

egyház annak emlékére tartja, hogy tanai szerint Jézus mennybemenetele után a Szentlélek leszállt az apostolokra. A május 10-e és június 13-a között mozgó ünnep alkalmasnak bizonyult a tavaszi és nyári napforduló ősi európai szokásainak és hiedelmeinek a továbbélésére. A magyar kultúrában több szokás kötődik a pünkösdhöz. Több elemük a kereszténység előtti időkbe nyúlik vissza. (forrás: Magyar Néprajzi Lexikon) A pünkösdről bővebben: https://tinyurl.com/mr2yhxwc

Kodály Zoltán: Pünkösdölő - MR Gyermekkórus

Kodály Zoltán számos népszokáshoz fűződő dalt feldolgozott a műveiben. Tette ezt azzal a céllal, hogy a későbbi korok gyerekei is megismerjék a már elhagyott szokásokat.

Kodály Zoltán híres Pünkösdölő című kórusművének több, jellegzetes magyar szokásének és egyházi ének az alapja. A sorrendben második dal így kezdődik:

"Elhozta az Isten piros pünkösd napját, mi is meghordozzuk királyné asszonykát. Piros pünkösd napján mindenek újulnak, a kertek, a mezők virágba borulnak. A szép leányoknak rózsa koszorúját, a szép legényeknek szegfű bokrétáját. Öreg asszonyoknak porhanyós pogácsát, öreg embereknek csutora borocskát."

A több szereplőt is felvonultató dal nemcsak a királynéválasztásra, hanem arra a pünkösdölőre is utal, amelyben egy király és egy királyné együtt vonult fel. Sőt, olykor ezt egy valódi esküvői eseménnyel is összekötötték, s ilyenkor az új párnak gyűjtöttek adományokat az életkezdésükhöz. A gyerekek és a fiatalok csapata énekelve, táncolva járta végig a falut, és adományt gyűjtött.

Kodály Zoltán kórusművet a **Magyar Rádió Gyermekkórusának** előadásában hallgathatják meg. Vezényel Thész Gabriella: https://tinyurl.com/2n8b28bx

A tihanyi apátsági levendula – Bittera Gyula gyógynövénytermesztő története

A levendulát napjainkban főleg illóolajáért termesztik, amelynek nyugtató, fertőtlenítő, gyulladáscsökkentő, emésztést serkentő hatása ismert. Száraz virágként molyűzőnek is használják. A gyógynövényből készült szörp üdít a nyári melegben.

Magyarországon az első levendulaültetvényt az 1920-as évek közepén Bittera Gyula gyógynövénytermesztő telepítette Franciaországból hozott szaporítóanyaggal. 1926-ban a tihanyi apátságtól bérbe vett egy 125 holdnyi területet, ahol megkezdte a munkát. Ez volt az első hazai, ipari célú levendulaültetvénytelepítés, amelynek sikerét a talajtani és klímaviszonyok is elősegítették.

A magokat Franciaországból szerezte be Bittera Gyula, a palántákat Budakalászon nevelték, az első aratásra 1931-ben került sor. Rövid idő alatt világviszonylatban is elismertté vált a tihanyi levendula, mivel az itt aratott illóolaj tartalma magasabb volt, mint a franciáé (mintegy 60% észtert tartalmaz).

A Tihanyból származó jó minőségű levendulaolajat elsősorban Magyarországon és Európában értékesítették. A háborút követő elhanyagoltság után, 1986-ban újraindult a levendulatermesztés. Zátonyi Zsigmond és Zátonyi Szilárd vette bérbe a területet, 1995-től pedig új területekkel bővült a levendulás.

Csaknem 100 éve telepítették az első levendulást a tihanyi apátság területén. Az alábbi riport alanya **Czakó András** a tihanyi bencés apátságtól. https://tinyurl.com/5hxeb36b

A béke szigete Tihany

"A természet számomra arról a harmóniáról beszél, amire tulajdonképpen minden ember vágyik. A természet rendje jelenti azt a romlatlan világot, amelybe minden ember szeretne visszakerülni." (Korzenszky Richárd bencés szerzetes, pedagógus)

1055-ben I. András király templomot és monostort alapított Tihany szigetén a Balaton felett. 1060-ban az uralkodó itt lelt örök nyugalmat. Az ősi bencés monostor falai között egy tízfős szerzetesközösség imádkozik és dolgozik.

"A felkelő nap minden kultúrában az életet jelenti. Egy régi szép ének mondja: "Krisztus ki vagy a nap és világ, minket sötétségben ne hagyj!"

Sokszor feltesszük a kérdést, hogy miért éppen itt van az apátság? Ez számomra titok. Van valamiféle kisugárzó ereje. Valami megfoghatatlan van itt.

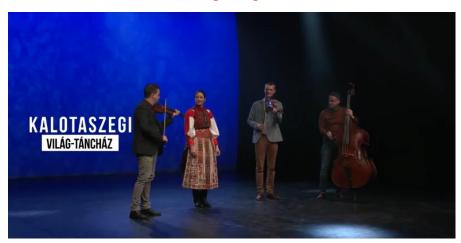
A "Tihany" szó csendességet, békességet, nyugalmat jelent. A csend varázsa az leírhatatlan és rendkívül fontos. Találkozik itt sok minden. Találkozik a föld és a víz, találkozik az ég és a föld és találkoznak a legkülönbözőbb emberek. Igazodási pont. Nagyon sok helyről lehet látni. Számomra, számunkra kihívást jelent ez a tény. Nekünk magunknak is igazodási pontnak kell lenni.

Mit jelent számomra Tihany? Ezt az igazodási pontot. Kihívást, hogy nekem is igaz embernek kell lennem, és igazodnom kell nem a szélhez, ami jobbról és balról fúj, hanem ahhoz a teremtett világhoz, ami az Isten jó teremtése. András király biztos, hogy jó nyugvó helyet talált, ez felszólítás mindannyiunk számára, hogy keressük a békét és bárcsak megtalálnánk."

(**Dr. Korzenszky Richárd** bencés szerzetes)

A királyőrző apátság történetéről a linken olvashatnak: https://www.tihanyiapatsag.hu/Tihanyi Bences Apatsag.html

Kalotaszegi világ-táncház

8 perc, 70 táncegyüttes, 4 kontinens, 600 táncos - egy szívdobbanás! **A Hagyományok Háza** e kezdeményezését az elmúlt évben – a karantén időszakában – indította el, akkor a tizedik Táncház Napjára a Világraszóló széki táncház felhívásra félszáz anyag érkezett be. Ennek sikere nyomán született a Világraszóló kalotaszegi táncház.

Az alábbi linkre feltöltött összeállításban 70 táncegyüttes táncol kalotaszegi táncokat Mihó Attila zenekarának muzsikájára Japántól Brazíliáig, Kanadától Székelyudvarhelyen és Budapesten át Londonig! https://tinyurl.com/3dwjpeh5

2021. május 8-án volt a premierje a Széki világ-táncház összeállításnak. Egy bő éve ilyenkor ötven táncegyüttes járta Nyitrai Tamás és Kubinyi Júlia muzsikájára a széki rendet Santiago de Chile-től Marosfelfalun át Melbourne-ig! 5 perc, 50 táncegyüttes, 4 kontinens, 400 táncos - egy ritmus! Érdekességképpen megosztjuk a tavaly készült felvételt is. https://tinyurl.com/5h2yymm2

Érték, szépség, divat

Hrivnák Tünde vidéki városban nőtt fel Tótkomlóson, ahol a mai napig nagy becsben tartják a hagyományokat. Innen ered a divattervező népi motívumok iránti szeretete.

Saját tervezésű ruháival a magyar hagyományok fontosságát kívánja megjeleníteni úgy, hogy azok megfelelően tükrözzék a ma diktált trendeket. A népi minták értéket képviselnek, melyek tökéletesen illeszthetők a modern és elegáns stílus jegyeihez.

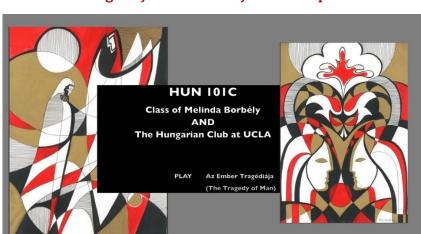
Fotók forrása: http://byme.hu/lookbook

A Matyó népművészet a Világörökség része. BY ME Matyó kollekciókat a tervező azoknak a hölgyeknek ajánlja, akiknek a személyiségéhez a letisztult, klasszikus vonalvezetésű, de mégis különleges ruhadarabok illenek.

A Matyó hímzésvilág lelke a piros rózsa, mely zártabb szerkezetű, kerek virág és levél motívumokkal párosul. Egyedi tervezésű ruháink többnyire a piros, bordó, fekete, fehér és sötétkék színek kombinációiban készülnek.

A hagyományokat alázattal tisztelő, de színeiben mégis újra gondolt professzionális kézi hímzések eredetiségét a Matyó Népművészeti Egyesület garantálja, mely tökéletes minőségű alapanyagokkal párosul.

Forrás: http://byme.hu/

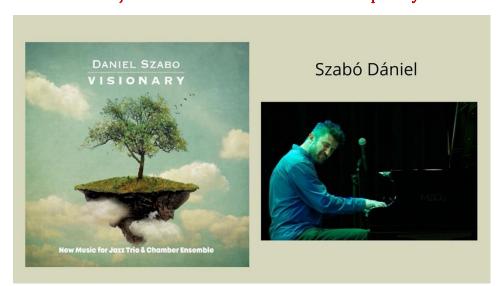

Az ember tragédiája a UCLA diákjainak interpretálásában

Képek forrása: Rab-Kováts Éva

"Madách Imre örök érvényű epikus költeményét, Az ember tragédiáját nem véletlenül fordították le 90 nyelvre. A **UCLA diákjai** pontosan érzik a mű súlyát, ezért sikerült ilyen hitelesen interpretálniuk Madách Imre üzenetét arról, hogy mi dolgunk is van a világon"-mesélte **Borbély Melinda**. Az alábbi linken megtekinthetik előadásukat.

https://youtu.be/54PPX3rXlCs

Szabó Dániel jól halad Chick Corea és a Weather Report nyomában

<u>Szabó Dániel</u> legendás zenészekkel játszik kint és itthon, a Los Angeles-i UCLA egyetemen, és már a Pécsi Művészeti Karon is tanít. A Zsolnay Negyedben, a Liszt teremben pedig válogatott formációkkal ő indította el a jazzkoncerteket Dr. Vas Bence dékánhelyettes (PTE) és a Potenton alapítvány kezdeményezésére.

Szabó Dánielt megkérdeztük, hogy mindezen túl mivel foglalkozik jelenleg, és kiderült, hogy háromlaki életet él, Pécs-Budapest-Los Angeles között ingázva. Egyaránt aktív Kaliforniában, a PTE Művészeti Karán, továbbá a Zeneakadémia doktori iskolájában is oktat.

Emellett megnyerte az amerikai ASCAP zeneszerzői versenyét: a darabnak ősszel lesz a bemutatója Los Angelesben.

Hallgassanak bele Szabó Dániel albumaiba!

- I Crooned It Before: https://tinyurl.com/27e5mmrs
- Visionary: https://tinyurl.com/ycyzuedx
- Attack of the Intervals: https://tinyurl.com/ypw3huaa

Forrás: https://www.dszabomusic.com/, https://tinyurl.com/3yp2ptbc

Balázs János nyerte az International Music Grand Prix 1. díját és a közönségdíjat

Balázs János Junior Prima-díjas és Prima-díjas zongoraművész rangos elismerést kapott New Yorkban. A művész International Music Grand Prix 1. díját, valamint a közönségdíjat is megnyerte. A zongoraművész 2022. május 21-én este vehette át az elismeréseket New Yorkban a Kaufmann Centerben rendezett gálán.

"New York-ban a Kaufmann Centerben átvehettem ünnepélyes keretek között az International Music Grand Prix 1. díját a kategóriámban és a közönségdíjat is! Köszönöm a Sheva kiadónak, a lemezen dolgozóknak, a neves zsűrinek és a közönségnek a szűnni nem akaró tapsot, és hogy ezt a lemezt és személyemet méltónak találták eme rangos nemzetközi elismerésre."

A zongoraművész nemrégiben tanítványával, **Kádár Viktóriával** Liszt Ferenc Rákóczi-indulójának négykezes átiratát adta elő Novák Katalin beiktatásán diszceremóniáján.

A kulturális programokkal fűszerezett eseményt követően igy nyilatkozott:

"Magyar művészként a világot járva mindig büszkeséggel tölt el hazánk kulturális ismertsége és elismertsége. Öröm és kitüntetett alkalom volt nekem hazánk köztársasági elnökének beiktatásán képviselnem a méltán világhírű klasszikus zeneművészetet, azaz Liszt Ferenc, Kodály Zoltán és Cziffra György örökségét tovább vinni. Külön boldogság, hogy ezen rangos eseményen egy kiemelkedő tanítványomat is megismerhették, hiszen a jövő zeneművészeinek felfedezése és pályára állítása rendkívül fontos számomra. Novák Katalin köztársasági elnök asszonyt egyébként a Nemzeti Tehetség Program révén ismertem meg, amely szervezet hatalmas segítséget nyújt hazánk fiataljainak! Egyértelmű volt számomra, hogy egy ilyen remek programhoz csatlakoznom kell és mentorként, tanárként vagy zsűritagként szerepet kell vállaljak a tehetségek kiválasztásában, nevelésében és támogatásában. Novák Katalin elnök asszony személye, elhivatottsága, tudása és emberszeretete biztosan körül fogja ölelni elnöki ciklusát, melyhez sok erőt, hitet és szeretetet kívánok!"

Balázs János – Kádár Viktória előadását a linken tekinthetik meg (14:11- től). https://tinyurl.com/bdnwkw5t

Rózsa Miklós magyarul

Először jelent meg magyarul Hollywood legsikeresebb magyar zeneszerzője, a háromszoros Oscar-díjas Rózsa Miklós önéletrajzírása.

"A valaha élt legnagyobb filmzeneszerző" – így méltatta a nyolcvannyolc éves korában elhunyt Rózsa Miklóst (1907–1995) a Star Wars-filmek világhírű komponistája, John Williams.

Rózsa Miklós legendás filmzenéitől volt hangos a múlt hétvégén Debrecen városa. A Kodály Filharmonikusok és a Hollywoodi Magyar Örökség Társaság szervezésében nagyszabású szimfonikus filmzenei duplakoncert és könyvbemutató tisztelgett a 115 éve született, háromszoros Oscar-díjas magyar zeneszerző életműve előtt. A FilmHungary Könyvkiadó Magyarok Hollywoodban könyvsorozatának részeként először vehetjük kézbe magyarul Rózsa Miklós önéletrajzi kötetét, a Kettős életet. Az önéletrajzírással egy időben jelenik meg Hubai Gergely Zene: Miklós Rózsa című filmszakmai kötete is, amely

Hollywood legsikeresebb magyar komponistájának teljes filmzenei életművét dolgozza fel olvasmányos módon.

A köteteket a szerkesztők, Takó Sándor és Kollarik Tamás, Hubai Gergely szerző, Somogyi-Tóth Dániel, Debrecen főzeneigazgatója és Halász János, a térség országgyűlési képviselője, a Városok, Falvak Szövetsége elnöke mutatták be.

Forrás: https://magyarnemzet.hu/kultura/2022/05/rozsa-miklos-magyarul

2022. június 3-án a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet a Debreceni Egyetemmel közösen szervez nemzetközi konferenciát az egyetem aulájában "Magyar ember és magyar lélek" címmel.

A rendezvényen többek között beszédet mond **Monszpart Zsolt** Főigazgató is (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő), kinek előadását Gerebics Sándor filmrendező "**A régi fény ragyogion – Szigetvár 1566"** című filmjének rövidített változata gazdagítja. A 15 perces filmösszefoglalóban több neves magyar történész szólal fel. Az alkotás a linken megtekinthető: https://tinyurl.com/2p88m6j3

A Néprajzi Múzeum új városligeti épületének ünnepélyes átadója

"Az új Néprajzi Múzeum magyar tervezés. Ferencz Marcel vezető tervező irányításával 250 mérnök dolgozott az épület tervrajzán. A videóból kiderül, hogy milyen innovatív ötletek teszik kivételessé.

Minél mélyebbre nyúlnak az élet fájának gyökerei, annál vastagabb a törzse. S minél vastagabb a törzse, annál inkább ellenáll a viharoknak, és annál több hajtást hajt. Így függ össze a kultúra és az innováció. Ezért fontos számunkra a Néprajzi Múzeum.

Tisztelet őseinknek és köszönet a jelen innovatív építészeinek. Büszkék lehetünk arra, hogy Budapest Európa kulturális fellegvárává válik." (**György László**)

Alapításának 150. évfordulóján nagyszabású kiállításokkal nyitották meg a világszínvonalú Néprajzi Múzeum kapuit a nagyközönség előtt. Európa egyik legkorszerűbb etnográfiai intézménye sokak figyelmének a központjába került. Ez a beruházás is, akárcsak a Magyar Zene Háza, a Liget Budapest része.

Orbán Viktor miniszterelnök a másfél éve elhunyt, korábbi kulturális államtitkárra utalva úgy fogalmazott: **Szőcs Géza** biztos örülne, ha látná, hiszen az ő fejéből pattant ki az a gondolat, hogy Budapest méltó helyszín lenne egy példátlan múzeumi negyed számára. Orbán Viktor úgy fogalmazott: magyarnak lenni jó!

Magyarország miniszterelnöke a Néprajzi Múzeum új városligeti épületét a magyar lelemény és szépérzék újabb kiemelkedő példájának nevezte. A kormányfő hozzátette: olyan épületet szerettek volna, ahol a magyar népi kultúra természetes szépsége a legteljesebben kibontakozhat. Orbán Viktor megnyitó beszédjét a linkre kattintva meghallgathatják: https://tinyurl.com/2p88zctk

Díjnyertes lett a Pécsi Egyetemi Borbirtok Zenit bora

A Magyar Hölgyek Gasztronómiai és Borrendje által minden évben megrendezett Magyar Hölgyek Bora választáson idén a Pécsi Egyetemi Borbirtok 2021-es Zenit bora érdemelte ki a hölgykedvenc titulust.

A SUMMA rendezvény kedves mozzanata volt, amikor a borrend nevében Hasenauer Márta átadta a Magyar Hölgyek Bora serleget.

"A díjnyertes termék illatos, zamatos fehérbor harmonikus savakkal. Illatában a fehér virágos jegyekhez lendületet adó lime, citrom, grapefruit és zöld almás jegyek társulnak."

Forrás: Pécsi Egyetemi Borbirtok

Trianon Emléknapja

2010 óta június 4-e a Nemzeti Összetartozás Napja. A jeles dátum a trianoni békediktátum aláírásának 102. évfordulója is.

Az I. világháborút lezáró ún. Versailles-Washingtoni békerendszer részeként íratták alá a magyar delegációval a békeszerződést a Kis Trianonnak nevezett palotában 1920. június 4-én. Ezzel a békediktátummal nemcsak az Osztrák–Magyar Monarchia tűnt el a térképről, hanem Magyarország elvesztette területe jelentős részét (területe 282 870 km2-ről 92 607 km2-re csökkent), a lakosság létszáma pedig, mintegy 10 millió fővel kevesebb lett. Erre az eseményre emlékezünk TRIANON EMLÉKNAPJÁN.

2020. június 4-ére, azaz a trianoni békediktátum 100. évfordulójára készült a Hazám, hazám című dal, amelyben különböző ismert művészek énekelnek, vagy épp szólaltatják meg saját hangszerüket. Dallama népzenei ihletésű, a szöveget szinte az egész magyar nyelvterületről, de főleg Erdélyből és Moldvából gyűjtött népdalokból, katonadalokból válogatták.

A mű azzal is erősíti a nemzeti összetartozás érzését, hogy megmutatja: a klipben szereplő zenészek a Kárpát-medence legkülönbözőbb tájairól származva is magyarként gyarapítják tovább a kultúránkat. A Csík Zenekar által szerzett dal üzenete, hogy

magyarként határoktól függetlenül összetartozunk és soha ne feledjük: egy vérből valók vagyunk.

"Hazám, hazám, édes hazám" A dal a linken meghallgatható: https://tinyurl.com/y8rd2624

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJA – Emlékezés a San Fernando Völgyi Magyar Református Egyháznál

2022. június 4-én, szombat este 6 órakor a San Fernando Völgyi Magyar Református Egyháznál a nyitóimát **Jakabffy Zsolt** református lelkész, a beszédet **Széles Tamás** nagykövet, Magyarország Los Angeles-i főkonzulja mondja.

A trianoni emlékműnél tartott koszorúzást Budapestről érkezett vendégművészek ünnepi műsorcsokra is követi.

Széles Tamás főkonzul ajánlásával

Összeállította: Hegyi Réka

